

Bélyegen a Bélyegmúzeum

Novotny Erzsébet

A Magyar Posta 2025. november 14-én, a Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetségének javaslatára, személyes bélyeget bocsátott ki annak alkalmából, hogy a Bélyegmúzeum elnyerte a Magyar Örökség díjat, valamint bekerült a Magyar Értéktárba is.

A Bélyegmúzeum méltán kapta meg ezeket az elismeréseket, ugyanis gyűjteménye, amely a bélyegek mellett a bélyegvázlatokra, a bélyegnyomóformákra és másolóeredetiekre, valamint az alkalmi bélyegzőkre, okiratokra, a hazai és nemzetközi kiállításokon nyert díjak őrzésére is kiterjed, páratlan a világon.

Fennállásának kalandos története 95 évvel ezelőtt, 1930-ban kezdődött, amikor megnyitotta kapuit a Postavezérgazgatóság Krisztina körúti palotájának nyolcadik emeletén. A gyűjtemény hamarosan kinőtte a rendelkezésre álló teret, ezért 1939-ben átköltöztették az erzsébetvárosi új postaépületbe. Az épület tervezésénél már figyelembe vették a múzeum kiállítási és állomány-megőrzési szempontjait is.

A világháború miatt 1941 nyarán a múzeumot bezárták. Gyűjteménye 13 páncélozott ládában óvóhelyre került. A gyűjtemény legértékesebb darabjait tartalmazó három ládát a Magyar Nemzeti Bank értékeivel, az aranykészletekkel és egyéb közgyűjteményi javakkal együtt a bank veszpré-

Csegezi Tamásné, a Bélyegmúzeum korábbi igazgatója, a Magyar Posta Zrt. ny. filatéliai igazgatója a Mabéosz képviselőjében átadja az általuk kiadásra kezdeményezett bélyeget a Bélyegmúzeum igazgatójának, Szabó Jenőnek

mi biztonsági létesítményébe, innen 1945 januárjában az első aranyvonattal Nyugatra vitték. 1945 tavaszán Felső-Ausztriában került az amerikai hadsereg kezére. Tíz ládát 1944 végén sértetlenül szállítottak be a Soproni Postaigazgatóság épületébe, ahonnan 1945 nyarán kerültek vissza a múzeumba. Szerencsére a legértékesebb három láda is sértetlen tartalommal érkezett vissza, és része lett az 1946. augusztus 1-én bevezetett új fizetőeszköz, a magyar forint aranyfedezetét biztosító értéknek.

A múzeum 1948 nyarán újra megnyílt, majd az 1956-os események miatt gyűjteményét ismét elzárták. Ezután is voltak még olyan időszakok, amikor sajnos zárva volt, de egy jelentősebb korszerűsítés után, 1990 novembere óta folyamatosan működik. Egyetlen kiállítótere azóta tárgyi emlékeket bemutató tematikus kiállítások rendezésére is alkalmas, állandó kiállítása pedig folyamatosan bővíthetővé vált.

A múzeum kiállítótermében a bélyegeket 3200 darab süllyesztett kihúzható keretben, fémkeretes üveglapok között, hőtől, fénytől, páratól védetten helyezték el. A „Világegyetem – bélyegtörténelem” című állandó kiállítás közel 550 ezer művészi kivitelezésű bélyegyet mu-

Az esemény alkalmából kiadott személyes bélyeg elsőnap borítékra, a kibocsátók aláírásával

A Bélyegmúzeum kiállítóterme

tat be. Közéjük tartozik a világelső *Black Penny* és a *Mauritius újnyomatok*.

Az állandó kiállítás legnagyobb és egyben teljes gyűjteményét a magyar bélyegek képezik. Bélyeg-előtti levelek, *előfutárok*, az 1831. évi járvány idején ecetgőzzel fertőtlenített és átlukasztott *koleralevél*, vagy *Than Mór 1848-as bélyegterve* éppoly féltett kincse, mint a hazai gyártású 1874. évi kiadású bélyeg imprimatúrája Ferenc József aláírásával, vagy az 1867. évi kiadás szín-tévnymata a *Kőbánya-levélen*.

Az itt őrzött bélyegek száma ma már eléri a 14 milliót. Ez az óriási mennyiség részben a Magyar Posta, részben a nemzetközi postaforgalmat szabályozó Egyetemes Postaegyesület, a UPU szabályozásának jóvoltából jöhetett létre. A Postaegyesület 1874-ben ajánlotta, később kötelezően elrendelte, hogy tagjai kölcsönösen küldjék meg egymásnak postabélyegjeiket. Amíg más posták elajándékozták a kapott bélyegeket, a Magyar Posta – elfogadva a bélyeggyűjtők igényét – úgy döntött, hogy inkább bemutatja azokat.

A gyűjteményből abban az időben hiányoztak a magyar bélyegek, mert a bélyegkészleteket ki-

A múzeum műtárgyaiból – Imprimatúra Ferenc József aláírásával

fogyásáig árusították. A hiánypótlást Poppovits Frigyes Mirkó kereskedelmi tanácsosnak, a kor bélyeggyűjtőjének tervekkel, próbanyomatokkal is rendelkező magángyűjteménye megvásárlásával oldották meg. Ez a gyűjtemény lett a Bélyegmúzeum klasszikus magyar anyagának alapja. Árveréseken külföldi bélyegritkaságokat is vásároltak, erre fordítva a Bélyegértékesítési Iroda árbevételeinek jelentős részét. A gyűjtemény folyamatosan gyarapodik a Magyar Posta Zrt. által átadott filatéliai anyagokkal, valamint az Egyetemes Postaegyesület (UPU) küldeményeivel és a gyűjtői adományok, hagyatékok révén.

FORRÁSOK

- ♦ www.belyegmuzeum.hu
- ♦ Csegezi Tamásné: Laudáció, 2025
- ♦ Csegezi Tamásné: Köszöntő, 2025. november 14.
- ♦ <https://magyarorokseg.hu>

Képek: Bélyegmúzeum

A múzeum műtárgyaiból – 1871. évi kiadású 3 krajcáros bélyeg és egyképes galvánmásolat

Egy műtárgy korunkból – 50 éves a Rubik-kocka, bélyegblokk, elsőnap boríték és bélyegző, Elekes Attila André terve